

J.A.H v 1.1

Paljastavat Symbolit

Erään ihmisen pojan muistokirja

Paljastavat Symbolit osa III

Erään ihmisen pojan muistokirja

Kaikki tässä kirjassa kirjoitettu on tapahtunut oikeasti ja on todistettavissa

Versio 1.1

© 2024 J.A.H v 1.1

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-80-7179-2

Hyvä lukija,

Aloitatessasi tämän kirjan saatat huomaamattasi astua matkalle. Tämä matka ei ole pelkästään tarinan polku läpi erään ihmisen elämän, vaan myös tutkimusmatka totuuden syvempään ymmärtämiseen. "Erään ihmisen pojan muistikirja" on tarina, joka on kirjoitettu alusta loppuun suurella omistautumisella. Sen sivuilla kuljemme kertojan rinnalla läpi ilojen ja surujen, jokaisen käänteen ja kolkan, jotka muodostavat yhden ihmiskohtalon mosaiikin.

Kirja on aloitettu alusta asti, koska vain koko tarinan huolellinen rakentaminen paljastaa sen monitahoisuuden ja opetukset. Jokainen luku, anekdootti ja muisto on välttämätön osa kokonaisuutta, ja ne kaikki kuljettavat meitä väistämättä kohti vasta kirjan lopussa olevaa paljastusta.

Tämä kirja vaatii lukijaltaan kärsivällisyyttä ja tarkkaavaisuutta. Totuus ei paljastu heti. Se on kuin peili, joka heijastaa lukijan omaa elämänymmärrystä ja kokemusta. Vasta kirjan viimeisillä sivuilla paljastuvat ne syvimmat merkitykset, jotka saattavat muuttaa tapaamme nähdä elämämme ja toisemme.

Kärsivällisyytesi palkitaan, kunnes totuus viimein valkenee. Siihen asti, kulje avoimin mielin ja sydämin, ja anna tarinan viedä sinut sinne, missä menneisyys ja nykyisyys, suru ja ilo, elämä ja kuolema kohtaavat.

Tervetuloa matkalle.

Kirjoittajan historia

Olen 54-vuotias mies, joka on syntynyt ja kasvanut Pohjanmaalla. Perheeseeni kuuluivat isovelji ja pikkusisko. Kasvoimme maanviljelyyn ja eläinten kasvatukseen keskittyneessä perheessä, jossa oli sekä isä että äiti. Kotimme sijaitsi pienessä maalaiskylässä. Koulussani luokallani oli minun lisäksi vain kolme muuta oppilasta, ja koko koulun oppilasmäärä oli noin kolmekymmentä. Koulussamme opetti kaksi opettajaa, jotka olivat kaikkien oppilaiden vanhempien hyviä ystäviä.

Ensimmäiseksi ammatikseni valikoitui asentaja-koneistaja. Valmistuttuani ammattikoulusta siirryin suoraan työelämään ja aloitin työt metalliverstaassa, jossa vietin seuraavat seitsemän vuotta. Tämän jälkeen päätin opiskella sairaanhoitajaksi. Silloisen kihlattuni isä, joka oli lääke-edustaja, antoi minulle ymmärtää, että maailmassa on monenlaisia ammatteja, joista moni voisi yllättää helppoudellaan. Hän sanoi: "Jos ihmiset tietäisivät, kuinka helppoja ammatteja on maailmassa, heitä varmasti harmittaisi."

Eräänä kylmänä pakkaspäivänä olin nostamassa suurta rautakelaa kuorma-auton lavalta. Dieseltrukki sammui yhtäkkiä ja jäi jumiin nostovaiheessa. Ehdotin kuorma-auton kuljettajalle, että avaamme laidat, jolloin hän voisi ajaa kuorma-auton pois ja jatkaa päiväänsä. Auton siirrettyä ja rautakelan laskettuani maahan, suuntasin autollani kirjastoon noutamaan yhteisvalintaopasta.

Palattuani työpaikalle yrityksen johtaja oli huomannut poissaoloni ja tiedusteli, minne olin mennyt. Kerroin hänelle, että olin käynyt kirjastossa hakemassa yhteisvalintaoppaan, koska aion vaihtaa alaa. "Mikä sinusta tulee?" hän kysyi. "Minusta tulee sairaanhoitaja," vastasin päättäväisesti.

Minusta tuli sairaanhoitaja, melkein kuin päähänpistosta. Tein alan töitä noin 25 vuotta. Työkokemukseni terveydenhuollossa pohjautuu anestesiahoitotyöhön sekä ensihoitoon.

Valmistuminen ammattiin

Valmistuin leikkaus- ja anestesia sairaanhoitajaksi vuonna 1996, mutta tulevaisuuteni ei ollut vielä selkeästi määritelty. Isäni ehdotti, että ostaisin hänen maatilansa ja kettutarhansa. Äitini oli menehtynyt äkillisesti pari vuotta aiemmin, enkä täysin ymmärtänyt, miksi minun pitäisi ostaa maatila. Asia oli edennyt niin pitkälle, että laina oli pankissa allekirjoitusta vaille valmis.

Kaikki muuttui, kun tein yllätysvierailun kotiin. Isäni oli tuolloin voimakkaasti päihtynyt, samoin kuin eräs paikalla ollut nainen. Vierailuni aikana paljastui, että isä oli kuluttanut koko omaisuutensa ja aikoi myydä minulle maatilaa saadakseen rahaa. Nainen oli ilmeisesti jo pitkään hyödyntänyt häntä taloudellisesti. Hän oli kirjaimellisesti ”lypsänyt” isältäni kaiken.

Nähtyäni tämän päätin tehdä radikaalin ratkaisun. Kävin pankissa, tein itseni perinnöttömäksi, luopuen kaikista oikeuksistani perintöön ja mitäöin allekirjoitusta vailla olevan lainasopimuksen.

Äitini poismeno oli odottamaton käänne elämässäni. Asuin tuolloin soluasunnossa, jossa oli käytössä vain yksi lankapuhelin, sillä kännykät eivät vielä olleet yleisiä. Kihlattu, joka opiskeli Helsingissä, otti yhteyttä kämppekaveriini ja pyysi minua soittamaan äidilleni. Menin välittömästi soittamaan lähimmästä kolikkopuhelimesta ottaakseni yhteyttä kotiin. Äiti vastasi, ja kaikki vaikutti olevan hyvin. Hän kertoi minulle, että oli yhtäkkiä tuntenut voimakkaan kaipuun puhua kansani, ilmaisten, että oli ikävöinyt minua suuresti ja uteli, milloin seuraavan kerran ehtisin käydä kotona. Hänen äänessään oli värähdys, kun hän paljasti, että oli kokenut äkillisen ikävän aallon. Samalla hän

muistutti minua tarinasta, jonka oli jakanut kanssani lukuisia kertoja aiemmin: "Muistatko, kun olen kertonut, kun synnyit?" Minä vastasin muistavani. "Se oli jotain täysin ihmeellistä. Kun menin sairaalaan, ulkona raivosi hirvittävä lumimyrsky, oli pakkanen ja taivas räiskyi salamoista. Se oli hyvin erikoinen sää. Sinusta tulee vielä jotain." Vastaukseni totesin: "Olen sairaanhoitaja vielä joskus, sekin on jo jotain." Olin hiukan hämmentynyt puhelusta.

Vain muutamia päiviä tämän keskustelun jälkeen sain odottamattoman puhelun kämppäkaverini lankapuhelimesta. Kihlattuni ääni kuului linjan toisesta päästä. "Voisitko istahtaa?" hän pyysi. "Kyllä, istun," vastasin. Sitten seurasi raskas uutinen: "Äitisi on kuollut."

Se oli jotain täysin epätodellista. Äiti löydettiin kuolleenä sängystään. Isä nukahti sohvalle televisiota katsellessaan ja löysi äidin kuolleenä mennessään huoneeseen. Kihlattuni oli poikkeuksellisen viisas. Hän tiesi, että jos olisin seisonut, olisin todennäköisesti pyörtynyt. Jo istuessakin oli vaikeaa pitää itseni kasassa.

Shokin laannuttua tarkistin seuraavan junan aikataulun kotiin. Ilmoitin läheisilleni tulevani, jotta he voisivat tulla noutamaan minut asemalta. Junassa en kyennyt pidättämään kyyneleitäni. Ne vain valuivat taukoamatta. Keksin ratkaisun: hain iltapäivälehdten, jonka asetin kasvojeni eteen suojaksi.

Saavuvin päätepysäkille, jossa serkkuni olivat vastassa. Heidän kasvoiltaan näkyi suru, mutta pian he alkoivat hihitellä hillitysti. Kysyin heiltä, miksi he nauroivat, sillä se ei tuntunut oikealta hetkeltä. He pyysivät minua tulemaan autoon. Autossa he ojensivat minulle peilin ja kehoittivat katsomaan itseäni. Iltapäivälehdten moniväriset sivut olivat junamatkan aikana, kyynelten ja painomusteen vaikutuksesta, värjänneet kasvoni kirjaviksi. Repesin nauruun. Matkan aikana ja asemilla kulkiesani olin varmasti näyttänyt erittäin värikkäältä. Ymmärsin, miksi

serkkuni olivat nauraneet – peilistä näkyvä kuva oli niin koominen, että sille ei voinut kuin nauraa. Nauru tuntui tuossa hetkessä oudolla tavalla helpottavalta.

Kotiin saapuessamme meitä oli vastassa koira, jonka minä ja kihlatuni olimme ottaneet vuosia sitten. Koira oli jäänyt maatilalle, kun lähdimme opiskelemaan. Kotimme L-muotoisessa käytävässä, jossa ei ole ikkunoita, koira pysähtyi, istui, katseli ylös kattoon ja alkoi haukkua. Minäkin katsoin kattoon, ihmetellen mitä koira mahtoi nähdä.

Samana päivänä, kun makasin sängyllä ja katsoin ikkunasta ulos, huomasin ulkorakennuksen katolla suuren kukkometson. Se oli hämmentävää, sillä en ollut koskaan nähnyt metsoa pihapiirissämme, joka sijaitsi keskellä peltoa. Tuo hetki sai minut pohtimaan, että elämässäni tapahtui nyt todella ihmeellisiä asioita.

Suru oli mittaamattoman syvää, niin raastavaa, että se tuntui epätoelliselta. ”Onko tämä vain pahaa unta? Milloin herään tästä kaameasta painajaisesta?” Tällaisina hetkinä, surun keskellä, Jumala tuntuu väistämättä nousevan mieleen. Löysin itseni käymästä kauppaa Jumalan kanssa, toivoen, että jos heräisin aamulla, naapurin 90-vuotias mummo olisikin se, joka oli poistunut keskuudestamme, ja äitini palaisi takaisin. Myöhemmin luin, että tällainen ajatus on täysin normaali osa surun käsittelyä.

Kolme päivää kestänyt syvä suru muuttui yhtäkkiä, kun näin unen, joka tuntui erittäin todelliselta. Unessa äitini astui huoneeseen ja sanoi: ”Sinun ei tarvitse surra, minulla on kaikki nyt paremmin kuin koskaan. Jatka elämääsi, tee parhaasi, kuuntele sydämesi ääntä ja pysy aina itsenäsi. Sinusta tulee vielä jotain.” Herättyäni aamulla tunsin, että suru oli poistunut; uni oli ollut niin vaikuttava. Vaikka myöhemmin kappelissa nähdessäni äitini ruumiin ja hautajaisissa kyyneleet virtasivat, tuo raastava suru oli väistynyt tuon elävän unen myötä.

Äitini hautakivessä on merkittynä hänen kuolinpäivänsä. Vieressä olevassa hautakivessä lepäävä henkilö oli syntynyt samana päivämääränä kuin äitini kuoli, tietenkin eri vuonna. Sitäkin sattumaa ihmettelin, muistaakseni siskoni kanssa.

Elämäni rakkaus

Kun olin 16-vuotias, kohtasin ensimmäisen kihlattuni, jonka kanssa vietin kihloissa seuraavat seitsemän vuotta. Hän oli elämäni suuri rakkaus. Olin niin syvästi rakastunut, että sanoilla on vaikea kuvailla tunnetta. Hän oli kaikin puolin täydellinen: enkelimäisen kaunis, sosiaalinen ja äärimmäisen älykäs. Hän ei koskaan itse korostanut älykkyytään tai kehuskellut sillä. Hän sai lukion päättötodistukseen keskiarvoksi 9,8, mutta oli pettynyt saamaansa yhdeksikköön liikunnasta, huolimatta siitä, että hän oli urheilulajissaan yksi Suomen parhaista.

Asuin paikkakunnalla, jossa nuorten pääasiallinen harrastus viikonloppuisin oli juopottelu. Kun aloin lähestyä täysi-ikäisyyttä, menin tietenkin kavereiden kanssa baareihin viikonloppuisin. Tyttöystäväni oli pari vuotta nuorempi, joten hän ei päässyt mukaan ikänsä vuoksi. Veljeni sanoi joskus minulle: "Mikä sinua vaivaa? Naiset kiertelevät ympärilläsi, etkä edes huomaa heitä." Se johtui siitä, että en huomannut – mikään sellainen ei tullut edes mieleeni. Ajatus oli niin vieras, ettei se päässyt edes ajatuksen tasolle. Jos alkuun panevaa ajatusta ei ole, mikään ei voi manifestoitua konkreettiseksi asiaksi.

Elin samanlaista elämää kuin muutkin paikkakunnan nuoret. Kaikilla oli mopo, ja lähes jokaisen mopon maksiminopeus oli viritysten jälkeen noin 100 km/h. Tavallisesti ajettiin kaasu pohjassa. Minulle sattui onnettomuuksia. Ensimmäinen vakava onnettomuus tapahtui, kun olin palaamassa kotiin myöhään yöllä. Asfalttiin oli muodostunut rou-takuoppa, noin metrin halkaisijaltaan oleva syvä kuoppa. Ajoin siihen noin 70 km/h nopeudella. Mopon etupyörä tipahti kuoppaan, ja lensin

ohjaustangon yli. Pyörin pitkin maantietä ja sain vammoja ympäri kehoani. Onnettomuus tapahtui keskellä yötä. Ihme kyllä mopon etuhaarukka ei vahingoittunut, ja onnistuin raahautumaan takaisin sen luo sekä ajamaan kotiin. Aamulla olin niin kipeä, etten kyennyt kävelemään muutamaan päivään. Mitkään luut eivät kuitenkaan murtuneet.

Toinen onnettomuus tapahtui syksyisenä pimeänä yönä. Moponi lamppu oli rikki, ja täysi-ikäinen ystäväni lähti ajamaan autolla perässäni valaisten tietäni. Olin juuri tehnyt huollon moponi sylinteriin, johon oli asennettu uusi mäntä. Ajoin täysillä, ja kylmän syksyisen yön vuoksi laitoin toisen käteni taskuun, ohjaten mopoa vain toisella kädellä. Eräässä mutkassa, kun mopo oli kallistettuna, moottori jumittui, ”leikkasi kiinni” ja takapyörä lukittui. Koska kytkinkäteni oli takintaskussa, en ehtinyt painaa kytkintä ja vapauttaa takapyörää. Seuraavaksi muistan pyörineeni ilmassa, iskien kehoani ja kypärääni maahan. Kun pyöriminen lopulta pysähtyi, ajattelin, että taisin jäädä henkiin. Kun ystäväni saapuivat paikalle, huomasimme polvessani olevan ison reiän. Noin viiden senttimetrin mittainen pultti mopon pakoputkessa oli mennyt polvestani läpi. Kävimme paikallisessa sairaalassa, jossa haava ommeltiin, mutta polveeni jäi arpi, joka näyttää siltä kuin minua olisi ammuttu polveen.

Seuraavana päivänä ystäväni hakivat moponi onnettomuuspaikalta. Huomasimme kypärän haljenneen iskun voimasta. Tuolloin ajattelin, ja taisin sanoa myös ääneen: ”Suojelusenkelillä on kyllä valtava työ-sarka kanssani.”

Olin käynyt pienenä pyhäkoulun, ja joka ilta ennen nukkumaanmenoa toistin mielessäni äitini opettaman rukouksen: ”Rakas Jeesus, siunaa meitä, anna meille enkeleitä, siivilläsi meitä peitä, älä koskaan meitä heitä. Aamen.” Sen jälkeen listasin mielessäni ihmiset, joita rakastan. En voinut nukahtaa, ellemme lausunut tätä parin sekunnin mittaista ajatusta. Se on säilynyt koko elämäni ajan.

Minulle ei koskaan juolahtanut mieleen, ettemmekö menisi naimisiin kihlattuni kanssa ja perustaisi perhettä opiskelujen päätyttyä. Se oli minulle selvää kuin päivä. Opiskeluaikana tapasimme vain viikonloppuisin, mutta eräänä viikonloppuna tunsin, että jotain oli muuttunut. En osannut sanoa mikä, mutta ilmassa oli selittämätön tunne. Juna-ase-malla hyvästellessämme sanat "minä rakastan sinua" olivat viimeiset, jotka kuulin häneltä kasvokkain, lukuun ottamatta kohtaamistamme vuosia myöhemmin ja sitä, kun hain kamani pois.

Muutaman viikon kuluttua hän soitti ja ilmoitti, että kihlaus on ohi ja hän haluaa "katsella elämää". Ymmärsin sen, sillä hän oli minun ensimmäiseni ja minä hänen. Jos äidin kuolema oli tuonut mukanaan sietämätöntä surua, tämä erottautui myös syvällä raastavana tunteena. Jatkoin koulunkäyntiä normaalisti, mutta sosiaalinen elämäni hiipui, en halunnut etsiä ketään uutta. Toivoin, että ehkä joskus tulevaisuudessa kohtalomme kohtaisivat jälleen.

Suru ja kaipuu ajoi minut syventymään harrastukseeni karateen, johon käytin kaiken vapaa-aikani. Seitsemän vuoden jälkeen lopetin sen yhtäkkiä, syytä en osaa selittää.

Vuosia myöhemmin olimme porukalla laivalla ja olimme juhlatuulella. Näin naisen pöydässä, joka kiinnitti huomioni. Hän näytti kauniilta kuin enkeli. Hän istui seurueessa, mutta menin hänen luokseen ja sanoin: "En tiedä kuka olet, mutta jos miehesi sallii, tulisitko tanssimaan kanssani?" Nainen vastasi: "XXXX, etkö tunne minua?" Vastasin: "En, mutta minusta vahvasti tuntuu, että haluan tanssia kanssasi. Tulisitko tanssimaan, jos se sopii?" Nainen vastasi: "XXXX, etkö tosiaan tunne minua? Minä olen XXXXX." Katsoin naista silmiin, ja sitten vasta huomasin, hänen kasvonsa muuttuivat tutuiksi. Nainen oli nuoruuden elämäni rakkaus. Menimme tanssimaan ja juttelimme. Istuin heidän pöydässään illan, vaikka joimme paljon ja aamulla oli krapula, olin onnellinen. Hän oli kertonut minusta pelkkää hyvää miehelleen ja ystävilleen.

Jos olisin tunnistanut hänet heti, en olisi oletettavasti mennyt hake-
maan tanssimaan. Tuossa hetkessä tajusin, kuinka ainutlaatuinen ja
arvaamaton elämä voi olla.

Ensimmäinen työpaikka sairaanhoitajana

Olin asettanut tulevaisuuteni visiot ja toimeentuloni maatilan ympä-
rille, aikoen ostaa sen koulun päätyttyä. En ollut hakenut opiskeluni
vastaavaa työpaikkaa, sillä mielessäni oli ainoastaan maatilan jatka-
minen. Kuitenkin tuossa vaiheessa – jo lähes kesän kynnyksellä ja ke-
sätyöpaikkojen ollessa jo täytettyjä – olin hylännyt aiemmin suunnit-
telemani toimeentulon ja luopunut jopa perinnöstäni vain päivää aikai-
semmin, ilman mitään suunnitelmaa siitä, mitä seuraavaksi tekisin.

Työharjoitteluni aikana paikallisella pelastuslaitoksella oli jättänyt mi-
nuun positiivisen vaikutuksen, joten päätin kokeilla onneani ja ottaa
yhteyttä, vaikka tiesin ajankohdan olevan erittäin myöhäinen. Yllätyk-
sekseni pelastuslaitoksen reaktio oli välitön: ”Milloin pääset allekirjoit-
tamaan työsopimuksen?” Puhelun päätyttyä kyyneleet tulvivat silmiini
– olin aina toivonut pääseväni työskentelemään ambulanssissa, jos
vain saisin itse valita. Yhtäkkiä kaikki suunnitelmani koko loppuelä-
mäksi muuttuivat kuin taikaiskusta. Takaisin maatilalle palaaminen
olisi merkinnyt täydellistä katastrofia. Sen sijaan, elämäni oli ottanut
uuden, odottamattoman suunnan, juuri niin kuin sen oli tarkoituskin.

Ensihoidossa työskentely vastasi kaikkea sitä, mitä olin toivonut am-
matiltani – se oli mielenkiintoista, itsenäistä, täynnä yllätyksiä ja vaa-
timuksiltaan korkeatasoista. Kuitenkin vuoden kuluttua työssä aloin
tuntea, etten ehkä hallinnut kriittisessä tilassa olevien potilaiden hoi-
toa niin hyvin kuin olisin toivonut. Tämä tunne johti minut pohtimaan
muuta mahdollisuuksia, ja silmäni osuivat Töölön neurologian leik-
kaussalin avoimeen anestesiasairaanhoitajan paikkaan. Tämä paikka

tunnettiin yhtenä Suomen vaativimmista tehtävistä anestesiahoitajille.

Soitin työpaikkailmoituksen numeroon. Kerroin heti, että olen vasta valmistunut ja en tiedä anestesiatyöstä kuin sen olemattoman tiedon, jota koulu tarjosi, mutta olen nopea oppimaan.

Osastonhoitajan vastaus oli suoraviivainen: tyypillisesti he palkkaavat henkilöitä, joilla on vähintään kolmen vuoden kokemus alalta ja heidän perehdytyksensä itsenäiseen työskentelyyn kestää vähintään kuusi kuukautta. Totesin, että tehtävä kuulosti juuri sen vuoksi erittäin mielenkiintoiselta.

Muutama päivä yhteydenoton jälkeen sain puhelun: minut oli valittu tehtävään. Olin nyt anestesiahoitaja Suomen ehkä vaativimmassa työpaikassa. Tämä mahdollisuus avasi oven siihen, mitä olin aina halunnut – oppia hoitamaan kriittisesti sairaita potilaita mahdollisimman hyvin, jotta voisin palata ambulanssityöhön entistä pätevämpänä ja jakaa oppejani ehkä myös kollegoilleni.

Tuossa elämäni vaiheessa olin tavannut tulevan kahden lapseni äidin. Uutinen, että olin hakenut ja erityisesti saanut tämän työpaikan, tuli meille molemmille yllätyksenä. Edessä oli vaikea päätös: uskoisinko etäsuhteen kestävän vai lähtisinkö hakemaan sitä arvokasta kokemusta, jota pidin välttämättömänä ensihoitotyössä. Lähdin hakemaan oppeja anestesiahoitotyöstä jättäen työn, mistä niin kovasti pidin.

Kolmen kuukauden anestesiatyössä työskentelyn jälkeen olin saavuttanut riittävän tietotaidon, ja anestesiahoitajan suorittaman tenttauksen myötä minut valittiin päivystysryhmään. Päivystystyö tarjosi paitsi ammatillista kasvua myös taloudellista hyötyä.

Päivystysvuorojen aikana minun piti olla 30 minuutin valmiudessa, mikä tarkoitti, että minun tuli olla valmis lähtemään töihin lyhyellä varoitusaajalla. Tästä valmiudesta maksettiin 50 % palkkaa, joten palatuani päivätyöstä kotiin, minulle maksettiin puolet normaalista palkastani koko vuorokauden ajalta. Lisäksi, jos yöllä tai päivystysaikana kutsuttiin töihin, näistä tehtävistä maksettiin erikseen ylityökorvaukset.

Tämä järjestely ei ainoastaan vahvistanut taloudellista tilannettani, vaan myös tarjosi arvokasta kokemusta ja haasteita, jotka auttoivat minua kasvamaan ammatillisesti. Päivystystyön myötä sain myös mahdollisuuden soveltaa ja laajentaa osaamistani kriittisesti sairaiden potilaiden hoidossa, mikä oli ollut yksi päätavoitteistani urallani.

Välimatkan, 120 kilometriä, ja työni Helsingissä yhdistäminen tulevan perhe-elämän kanssa osoittautui haastavaksi. Usein vietin yöt tulevan lasteni äidin luona, lähtien aamuisin takaisin pääkaupunkiin. Puolen vuoden kuluttua päätin ottaa yhteyttä keskussairaalan anestesiaosaston osastonhoitajaan omalla paikkakunnalla. Vastaus oli selkeä: "Tervetuloa töihin". Tämä muutos mahdollisti paluun lähemmäs perhettäni, ja niin aloitimme perhe-elämän yhdessä ja saimme kaksi lasta.

Anestesiatyössä vietin seuraavat seitsemän vuotta, kunnes palasin takaisin eri vaiheiden kautta ensihoitoon. Neljän vuoden kohdalla koin, että olin saavuttanut ammatillisen varmuuden kriittisten potilaiden hoidossa missä tahansa tilanteessa, kiitos vuosien vaativan päivystystyön keskussairaalassa.

Siirtymiseni pois anestesiatyöstä tapahtui sattumalta. Pelastushelikopteritoiminta Itä-Suomessa kaipasi työntekijöitä, ja anestesiatyöstä kertynyt kokemus nähtiin arvokkaaksi, ottaen huomioon, että monet ensihoitolääkärit ovat koulutukseltaan anestesiaalääkäreitä. Kun minut valittiin tehtävään, huomautin, etten ollut suorittanut alueellista

ensihoidotenttiä. Työnantaja kertoi, että se ei ole ongelma, he järjestävät sen erikseen minulle. Lupauksista huolimatta erillistä tenttiä ei saatu järjestettyä ajoissa. Minulle ehdotettiin, että jos voisit mennä Helsinkiin ajamaan siirtokuljetuksia siksi aikaa, että tentit ovat. Sanoin, että en mene, työsopimus on peruttu. Hyvästi. Jäin taas tyhjän päälle. Tunsin olevani huijattu, minulle oli tarjottu kopteripaikka, mutta minun pitäisi mennä ajamaan paaritaksia Helsinkiin. Ei käy, valehtelijat, pitäkää tunkkinne. Olin tietenkin sanonut työsopimukseni irti entisestä työpaikasta ja paikaan oli jo valittu uusi henkilö. Olin taas tyhjän päällä.

Tyhjän päällä ollessani veljeni ehdotti rekkakuskin työtä, sillä minulla oli jo tarvittava ajokortti. Ajoin rekkaa vuoden verran, jonka jälkeen olin vuoden verran eräässä internetprojektissa, jossa opin koodauksen alkeet. Sitten palasin takaisin ensihoitoon, jossa työskentelin 18 vuotta.

Voin hyvällä omallatunnolla sanoa, etten ole koskaan kieltäytynyt mistään työstä ja olen nähnyt laaja-alaisesti erilaisia ammatteja. Olen toiminut metallimiehenä seitsemän vuotta, anestesiahoitajana seitsemän vuotta, rekkakuskinä vuoden, IT-projektityyppinä vuoden ja ensihoitajana 18 vuotta.

Ensihoitoa

Pidin työstäni hyvin paljon. Olin pääasiassa 24-tunnin vuoroissa, joissa työskentelin vuorokauden ajan ja sen jälkeen oli kolme vuorokautta vapaata. Työskentelin niin sanotussa hoitotason ambulanssissa, joka suoritti vain kiireellisiä A- ja B-luokan tehtäviä. Kansanomaisesti ilmaistuna lähdimme tehtävälle aina sireenit päällä.

Kun palasin takaisin ensihoitoon anestesiahoitotyön jälkeen, olin aluksi päivävuorossa. Jonkin ajan kuluttua palasin kuitenkin 24-tunnin

vuorossa toimivaan hoitotason ambulanssiin. Koulutus pelastuslaitoksella oli laadukasta. Määräajoin järjestettiin iltaisin pakollisia koulutustilaisuuksia, joissa me työntekijät valmistelimme koulutuksia ja ulkopuoliset asiantuntijat pitivät luentoja, ja ammattitaitoamme ylläpidettiin jatkuvasti.

Myöhemmin järjestelmään tehtiin muutoksia, ja jokaiseen vuoroon alettiin valita esimiehiä. Kun pääsin viimein vuorokausirytmiin, halusin pitää kiinni tästä työajasta, joten hain esimiehen paikkaa. Sairaankuljetuksen vuoro-esimies vastaisi virka-ajan ulkopuolella koko toiminnasta.

Haastattelussa, johon sairaankuljetuspäällikkö ja pelastusjohtaja osallistuivat, sain käsityksen, että tuleva tehtäväni olisi lähinnä papeiden pyörittelyä ja koulutusten valmistelua. Lopuksi pelastusjohtaja kysyi: "Mikä on suurin syy, että haet tätä paikkaa?" Vastasin kysymyksellä: "Haluatko kuulla totuuden?" Sairaankuljetuspäällikkö ymmärsi tuntien minut, mitä oli tulossa, hän nosti kätensä otsalleen "voi ei" -asentoon. Pelastusjohtaja vastasi: "Tietenkin haluan kuulla totuuden." Vastasin: "Hain tätä paikkaa vain ja ainoastaan siksi, että voisin jatkaa työskentelyä vuorokausirytmissä. Olen tullut viimeisenä siihen, ja jos muutoksia tulee, minun paikkani on siirtyä takaisin päivävuoroon." "Ymmärsinkö oikein, että et itse asiassa halua esimiehen paikkaa? Jos saisit valita, olisitko mieluummin esimies vai hoitotason ambulanssin hoitaja?" "Hoitaja", vastasin. Työhaastattelu loppui siihen.

Kun esimiehet julkistettiin, mainittiin erikseen, että hakijoita tehtäviin oli X määrä hakijaa, joista X miinus yksi oli aidosti kiinnostunut tehtävästä.

Myllerryys

Ajan myötä terveydenhuolto ja myös ensihoito alkoivat kokea suuria muutoksia toimintojen yhdistyessä. Päävastuu siirtyi keskussairaalan alaisuuteen, mikä muutti pelastuslaitoksen roolia merkittävästi. Hoitotason ambulanssipalvelut siirrettiin ensihoitokeskuksen hallintaan, ja tämän myötä pelastuslaitoksella 20 vuotta hoitotason ensihoitoa tarjonneilta työntekijöiltä poistettiin osa lääkevalikoimaa ja tietyt hoitovastuut. Ensihoitokeskuksen henkilökunnalle annettiin eriväriset työasut, jotta potilaat erottaisivat heidät selkeästi. Tämä muutos tuntui käsittämättömältä ja tarpeettomalta karsinoinnilta.

Erityisesti syrjäseutualueilla tämä muutos toi mukanaan käytännön haasteita. Esimerkiksi, jos tajuton potilas tarvitsi intubointia hengitystien turvaamiseksi, oli odotettava, että keskussairaalan hoitotason ambulanssi saapuisi suorittamaan toimenpiteen. Tämä oli suuri muutos aiemmin, kun 20 vuoden kokemusta omaavat ensihoitajat saattoivat hoitaa tällaiset toimenpiteet itse. Henkilökohtaisesti koin tämän muutoksen erittäin vaikeana, sillä olin työskennellyt anestesiassa ja suorittanut satoja intubointeja harjoituksenomaisesti. Nykyisin käsitykseni mukaan ambulanssissa on ensihoitolääkäri tai anestesiaalääkäri.

Kun ensihoito yhdistettiin ja kaikilta pelastuslaitoksen työntekijöiltä vaadittiin teoria- ja näyttökokeen suorittamista keskussairaallalla, valmistauduin siihen perusteellisesti. Luin koko paksun ensihoitokirjan ajatuksella alusta loppuun.

Teoriakoe sisälsi monivalintakysymyksiä ja esseetehtäviä. Erityisesti esseetehtävissä oli esillä vaikeaselkoisia EKG-käyriä, joiden tulkinta olisi todennäköisesti tuottanut haasteita jopa kardiologille. Ihmettelin, miksei kokeessa kysytty selkeämpiä kysymyksiä, kuten

sydäninfarktien hoitoa eri sydänsuonten tukkeutumisen yhteydessä ja hoitotoimenpiteiden ennakointia.

Varsinainen esseetehtävä oli kuitenkin yllättävä: ”Kerro traumapotilaan hoito.” Miten ihmeessä minun odotettiin kirjoittavan kokonainen ensihoitokirjan luku muutamassa tunnissa? Olin edellisessä työvuorossani käynyt koko kirjan huolella läpi ja rakentanut sen sisällön mielessäni. Kysymys tuntui täysin absurdilta ja äärimmäisen laajalta. Kirjoitan lukemattomien erilaisten traumapotilaiden kirjon, niiden ensihoidon ja jatkohoidon. Ei auttanut muu kuin ryhtyä kirjoittamaan.

En muista, kuinka monta tuntia esseen kirjoittamiseen oli varattu, mutta tuotin tiheällä käsialalla valtavan määrän tekstiä. Kun aika alkoi käydä vähiin ja ensihoitokeskuksen esimies huomautti siitä, päätin päättää esseen luettelemalla otsikot, joista olisin vielä halunnut kirjoittaa. Lopetin tekstini kirjoittamalla jotakuinkin näin:

”Valvojan hätätilanteen ja ajanpuutteen vuoksi en valitettavasti pysty käsittelemään näitä aiheita tällä hetkellä.” Esimiehen täytyi käydä vessassa.

Pelastuslaitoksen koulutusesimies mainitsi myöhemmin, että olin kirjoittanut esseen, joka oli herättänyt huomiota. Ajattelin: ”Tunnistavatkohan nämä idiootit omien kysymystensä järjettömyyden?” Vastasin kuitenkin: ”Siitä tuli melko pitkä. Kysymys oli todella laaja.”

Sote-uudistus on johtanut toimintojen laajempaan yhdistämiseen. Eilen, 9.2.2024, luin uutisartikkelin, jossa kerrottiin sote-alueiden yhteenlasketun alijäämän olevan yli 1000 miljoonaa euroa. Uudistuksen myötä sote-valtuutetut, jotka edustavat tavallisia ihmisiä, saivat merkittävää päätösvaltaa terveydenhuollon suurissa kysymyksissä, usein ilman perusteellista asiantuntemusta. Vaikka heille toimitettiin tietoa, se oli esitetty laajoina nippuina vaikeaselkoista virkamieskieltä, joka on monelle käsittämätöntä. Nyt, kun päätöksiä on tehty ja työntekijöitä

Lukijalle avautuu tässä kirjassa sydäntäsärkevä matka läpi kipujen ja toivon, tarina, joka valottaa syvällisesti ja henkilökohtaisesti, miten elämä ja kohtalot kietoutuvat toisiinsa odottamattomilla tavoilla. Tekijän omakohtainen taival anestesiasairaanhoidajan roolissa, hänen henkilökohtaiset koettelemuksensa ja lopulta löytämänsä merkityksellisyys elämässään, muodostavat tämän teoksen sydämen.

Kirjan sivuilla seurataan kirjoittajan elämää läpi ammatillisten ja henkilökohtaisten myllerrysten, kohti syvää henkistä kasvua. Tämä on kertomus selviytymisestä, anteeksiantamisesta ja toipumisesta - sekä rakkauden että menetyksen keskellä.

Kirja tarjoaa ainutlaatuisen näkökulman terveydenhuollon sisäpiiriin, ihmismielen haavoittuvuuteen ja voimaan, joka meillä kaikilla on kohdata elämämme haasteet ja kääntää ne voitoksi. Tekijän omat kokemukset ja havainnot paljastavat, kuinka tärkeää on pitää kiinni toivosta, kun elämä heittää eteemme odottamattomia haasteita.

Kuoleman varjosta elämän valoon kulkeva matka tarjoaa lukijalle lohtua, inspiraatiota ja uutta näkökulmaa elämän kriisien kohtaamiseen. Tämä kirja on omistettu jokaiselle, joka on kokenut syvää menetystä, kamppaillut selviytyäkseen ja etsinyt merkitystä elämän myrskyissä.

Löydä tämän kirjan sivuilta tarina, joka koskettaa, ravistelee ja lopulta rohkaisee meitä kaikkia kohtaamaan omat pelkomme, yksi askel kerrallaan.

